Enderrock | Arnau Tordera | Actualitzat el 06/11/2018 a les 11:45

La responsabilitat de crear, per Arnau Tordera

El cantant i compositor d'Obeses desentranya el seu motor de creació | "Sempre m'he inclinat per la música que fa moure les neurones i les emocions"

Era una tarda primaveral de fa uns bons anys i acabava un àpat generós a Torelló acompanyat de Jordi Lara, un dels més grans escriptors de la nostra era. Llavors no ens coneixíem gaire, tot just teníem una reunió per preparar un bonic projecte musical i teatral basat en el seu exitós relat *Una màquina d'espavilar ocells de nit* (Edicions de 1984, 2008). Recordo que el dinar va transcórrer amb una placidesa poc habitual, el vi va ser l'amable amfitrió d'aquella tarda i vam parlar com si fes anys que ens coneguéssim. En Jordi té bona formació musical i una orella crítica i afinada, de manera que des del primer glop de vermut que iniciava la trobada fins a l'última gota de cafè del dinar, ja havíem recorregut mitja vida junts. Va ser a les acaballes d'aquella tarda, en el moment just que la confiança ens abraçava, que va preguntar-me de manera ingènua: "I tu, quan escrius?".

L'habitual fluïdesa de la meva parla es va bloquejar i vaig respondre amb un mig somriure d'aparença patètica que deixava al descobert el pou d'ignorància supina on m'havia precipitat aquella interrogació. Per sort, ell, emmetzinat pel calze de Dionís, no va assabentar-se de la paràlisi que em sotmetia i va respondre per mi, no només contestant la pregunta que m'havia formulat sinó també una altra de tant o més interès: "I tu, per què escrius? Jo només escric quan tinc alguna cosa a dir!", aquesta va ser la seva sentència, entre somriures i aiguardent.

No sé si va ser fruit de la situació, del fet que jo quedés perplex davant la pregunta o si simplement va ser la fatiga digestiva que privava el meu cervell de tota la sang que necessita, però el cert és que aquella frase em va quedar gravada. Quan crea, un artista? Quan es disposa a generar alguna cosa, alguna obra, un vers o una melodia que no existeix prèviament? Doncs, en efecte, tal com va saber verbalitzar la lucidesa d'en Lara, un artista hauria de crear precisament quan té alguna cosa a dir a aquest nostre món i té la necessitat vital d'expressar-ho. I això, que pot semblar una trivialitat si no es mira amb l'òptica adequada, és la veritable clau per comprendre el valor de l'art en una societat amb una moral cada cop més empobrida.

Creem quan tenim alguna cosa a dir? El ritme frenètic del món contemporani evoca els creadors a una producció constant en detriment del seu valor artístic i hi ha un risc immens d'acabar gestant material tant intranscendent com decebedor. Obres que poden arribar a tenir una gran notorietat en el moment de la seva aparició, perquè connecten ràpidament amb alguna de les exigències de la societat de consum (milions i milions de reproduccions a la xarxa), però que s'esvairan com la pols de cendra perquè en el seu origen no hi resideix la necessitat humana d'expressar i comunicar, sinó el fet banal d'acontentar unes necessitats supèrflues.

Gràcies a aquesta reflexió vaig trobar resposta al fet que sempre m'he inclinat per la música que fa moure les neurones i les emocions abans que per la que fa moure l'esquelet. I no vull pas dir que aquesta darrera no sigui necessària (ni que siguin incompatibles), al cap i a la fi la vàlua de la música com a motor d'evasió és inqüestionable, però només les obres que han encès l'espurna del pensament dins nostre, que tenen la capacitat d'interrogar-nos, interpel·lar-nos, posar-nos en conflicte amb la nostra pròpia realitat, les obres que tenen la capacitat d'exigir-nos i fer-nos ser millors, només aquestes, esdevenen part essencial de la nostra història.

I tu, quan escrius?